

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

זכויות אדם וענישה - 61907

תאריך עדכון אחרון 20-07-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' לסלי סבה
פרופ' לסלי סבה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Leslie.sebba@mail.huji.ac.il
Rachela.erel@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
פרופ לסלי סבה
עו"ד רחלה אראל

תאור כללי של הקורס:
סמינריון זה יעסוק בהתפתחות מערכת הענישה, ממבט היסטורי ומשפטי ובדגש על בתי מאסר וסוגיות זכויות האדם העולות עם יישומו של עונש המאסר.

מטרות הקורס:
לבחון בראיה היסטורית, משפטית וסוציולוגית את התפתחות מערכת הענישה בהיבט זכויות האדם.

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
לפתח גישה היסטורית השוואתית ביחס למערכת הענישה לאורך ההיסטוריה, המבטאת תובנות הנוגעות לגישות התרבותיות והאידיאולוגיות המרכזיות בכל תקופה.
להבין את הרציונאלים להתפתחות עקרונות וסטנדרטים בתחום זכויות האדם וביחס למערכת הענישה.
לקבל כלים ביקורתיים לצורך גיבוש עמדה ביקורתית ביחס לפרקטיקות הענישה הקיימות כיום

דרישות נוכחות (%) :
בעקרון 100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטאלית, מצגות, סרטונים והרצאות אורח.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
1. עקרונות כללים - זכויות אדם וענישה.
(א) ענישה, זכויות אדם ודמוקרטיה.
(ב) מושגים ועקרונות ספציפיים.
(ג) פרמטרים של ענישה (התנהגות ברת ענישה, מגבלות הסנקציות ויישומן).
2. זכויות האדם - כללי.
3. תולדות הענישה - סקירה היסטורית, פנולוגית, סוציולוגית.
4. התפתחות הנורמות הבינלאומיות הנוגעות לענישה.
(א) ענישה - כללי.
(ב) עונש מוות.
(ג) כליאה ואסירים.
(ד) ענישה קהילתית.
5. נורמות ענישה בישראל - היסטוריה, מבנה, חוקה, כליאה.
6. סוגיות נבחרות מתחום זכויות האדם והענישה.
7. סוגיות נבחרות - דיון משותף והצגות סטודנטים.

חומר חובה לקריאה:

א. זכויות האדם - כללי

1. M. Freeman, *Human Rights*, Cambridge, 2002 (פרקים 1, 4, 6).
- 2. J. Donnelly, *International Human Rights*, 1993 (משנת 2007 שלישית מהדורה קיימת) (line).
3. Steiner, Alston & Goodman, *International Human Rights in Context*, 3ed, Oxford University Press, 2008
- ב. פרשנויות על מסמכי יסוד בתחום זכויות האדם במשפט הבינלאומי
4. M. Nowak, *U.N Covenant on Civil & Political Rights: CCPR Commentary*, Kehl: Engel. 1993.
5. Alex Conte & Richard Burchill, *Defining Civil and Political Rights: the Jurisprudence of the United Nations Human Rights Committee*, 2ed, 2009, Ashgate Pub (באינטרנט גם מצוי).
6. S. Joseph, J. Schultz & M. Castan, *The International Covenant on Civil & Political Rights*, 2nd ed; Oxford, 2004 (esp. ch.9);
7. M. Nowak and E. MacArthur, *The United Nations Convention against Torture: A Commentary*, Oxford: OUP, 2008
8. B Emmerson, A.Ashworth & A. MacDonald, *Human Rights and Criminal Justice* London, 3rd ed, 2012 (האמנה י"עפ) (האירופאית לזכויות האדם)
- ג. זכויות האדם וענישה
9. Dirk van Zyl Smit, "Punishment and Human Rights", in *The SAGE Handbook of Punishment & Society*, Jonathan Simon & Richard Sparks, eds, 2013, SAGE Pub, pp 395-415.
10. Rodley, N. *The Treatment of Prisoners under International Law*, 3rd, ed, Oxford: OUP, 2009.
11. D. Van Zyl Smit, & S. Snacken, *Principles of European Law and Policy*, Oxford: OUP, 2009 (Europe).
12. S. Livingstone, T. Owen & A. Macdonald, *Prison Law*, 4th ed., 2008 (Britain)
- ד. רקע פנולוגי
13. N.Morris and D. Rothman, *Oxford History of the Prison*, New York: OUP, 1988
14. Latessa and A M. Holsinger (eds), *Correctional Contexts*, 4th ed., New York: OUP, 2011
15. Jewkes, Y. (ed), *Prison Readings*, Cullompton: Willan, 2006
16. Jewkes, Y. (ed), *Handbook on Prisons*, Cullompton: Willan, 2007
17. Liebling, A & Maruna, S. (eds), *The Effects of Imprisonment*, Cullompton: Willan, 2006.

חומר לקריאה נוספת:

1. ציון אברוני, זכויות האדם ביחסים הבין לאומיים, האוניברסיטה הפתוחה, תשע"א - 2011
2. נפתלי ושני, המשפט הבינלאומי בין מלחמה לשלום, הוצאת רמות, 2006.
3. שבתאי רוזן, בנבכי המשפט הבינלאומי, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 2012.

4. לסלי סבה, זכויות האדם ומערכת הענישה, מחקרי משפט י"ג תשנ"ו - 1996, 183
5. Kevin J. Murtagh, "What is Inhuman Treatment?", *Criminal Law and Philosophy*, Volume 6, issue 1, pp 21-30, January 2012.
6. L. Branham, *Law and Policy of Sentencing and Corrections* (Nutshell 8th ed, 2010.(U.S.))
7. Liora Lazarus, *Contrasting Prisoners' Rights: A Comparative Examination of England & Germany*, Oxford: OUP, 2004
8. D. Brown & M. Wilkie (eds), *Prisoners as Citizens*, Annandale NSW: Federation Press, 2002
9. James B. Jacobs, "Prison Reform amid the Ruins of Prisoner's Rights", in M. Tonry, *The Future of Imprisonment*. Oxford: OUP, 2004
10. F. Zimring & G. Hawkins, "Democracy and the Limits of Punishment: A Preface to Prisoners' Rights", *ibid*
11. Alison Liebling, "Moral Performance, Inhuman and Degrading Treatment and Prison Pain", *Punishment and Society*, 2011, vol. 13, no.5, pp. 530-550.
12. Ben Crewe, *Depth, Weight, tightness: Revisiting the pains of Imprisonment*, in *Punishment & Society*, December 2011, Vol 13, no. 5, pp 509-529.
13. Dirk van Zyl Smit, "Community Sanctions and European Human Rights Law", in Lucia Zedner & Julian V. Roberts (eds), *Principles and Values in Criminal Law and Criminal Justice: Essays in honour of Andrew Ashworth*, Oxford University Press, 2013, pp 191-208.
14. ש. גיורא שוהם, משה אדד וג'ורא רהב, קרימינולוגיה, הוצאת שוקן, מהדורה חמישית, 2004.
15. ש. גיורא שוהם ואורי תימור, סוגיות בתורת הענישה, הוצאת "אח" בע"מ, 2009.
16. ש. גיורא שוהם וגבריאל שביט, עבירות ועונשים - מבוא לפנולוגיה, הוצאת עם עובד, 2009.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 5 %
 הגשת עבודה 85 %
 הגשת תרגילים 5 %
 הגשת דו"חות 5 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

סטודנטים ממסלול משפטים הלומדים בסמינריון- הקורס יוכר להם כקורס בחירה בן 4 נ"ז, כאשר במקום הגשת סמינריון מלא (כתלמידי קרימינולוגיה) יתבקשו להגיש "מיני סמינריון", שאורכו בין 12-14 עמודים. יחד עם זאת, כל יתר דרישות הקורס שרירות וקיימות אף ביחס אליהם.